

ОПШТИНА ВЕЛЕС
MUNICIPALITY OF VELES

Република Северна Македонија
Градоначалник на Општина Велес

бр. 08- 3810/12
04.10.2019 година
Велес

До: Министерство за животна средина и просторно планирање
-Сектор за соработка со локална самоуправа
и управно надзорни работи

ПРЕДМЕТ: Барање од Општина Велес за мислење

Почитувани,

Советот на Општина Велес на седницата одржана на 02.11.2018г. донесе Заклучок за донесување мерки за контрола на загадувањето на амбиентен воздух од страна на индустриските капацитети во Општина Велес со бр. 25-5658/23 од 05.11.2018г.

Сметајќи дека донесувањето на Заклучокот не е во согласност со материјалните законски прописи донесено е Решение бр. 08-5680/21 од 06.11.2018г. за запирање од објавување на Заклучокот од страна на Градоначалникот на Општина Велес.

Во горенаведениот Заклучок, согласно точка 1 "Им се укажува на операторите на инсталациите носители на Б-Интегрирани еколошки дозволи за кои има индиции за влијание врз квалитетот на амбиентниот воздух, да инсталираат мониторинг апарати за континуирано мерење на емисијата на суспендирани честички помали од 10 микрони (PM_{10})", иако вршат мониторинг на начин утврден во нивните еколошки дозволи. Мониторингот се врши од страна на акредитирани лаборатории, а извештаите се доставуваат до Надлежниот орган.

Доколку постојат индиции или сознанија за нарушување на квалитетот на амбиентниот воздух од нивното работење, во законски утврдена постапка може да се изврши вонреден мониторинг од страна на избрана акредитирана лабораторија за потребите на општината.

Во точки 2 и 3 од Заклучокот, ја задолжува Општина Велес **"Да инсталира мерни апарати доколку инсталациите не го сторат тоа и да се грижи за нивната функционалност и безбедност и за А и за Б-Инсталации"**, а општината нема капацитет ниту стручен кадар да може да управува со ваква мониторинг мрежа.

Во точка 4 од Заклучокот, Општина Велес се задолжува да креира веб страна на која измерените резултати од секој субјект ќе бидат јавно достапни.

Општина Велес смета дека согласно Правилникот за поблиските услови за вршење на определени видови стручни работи, во поглед на опремата, уредите, инструментите и соодветните деловни простории кои треба да ги исполнуваат субјектите кои вршат определени стручни работи за мониторинг на квалитетот на амбиентниот воздух („Сл. Весник на РМ" бр. 69/11), за ваков вид на опрема потребно е да се обезбедат соодветни стандарди, односно да се обезбеди доказ за демонстрација на еквивалентност на добиените податоци со податоците добиени со стандардите на опремата наведена во прилог на Правилникот.

ОПШТИНА ВЕЛЕС
MUNICIPALITY OF VELES

Советот на Општина Велес на нова седница одржана на ден 15.11.2018г. го потврди Заклучокот и истиот е објавен во "Сл.Гласник на Општина Велес" бр.19/18 од 20.11.2018г.

Затоа, на 05.12.2018г. поднесена е Иницијатива пред Уставен суд на Република Северна Македонија, за поведување постапка за оценување на уставноста и законитоста на донесениот Заклучок и истата сеуште е во постапка на одлучување.

Кон овој Допис Ви ја приложувам целата документација за поцелосен увид и Ве молам да дадете свое мислење по донесениот Заклучок.

Во прилог:

Заклучок бр.25-5658/23 од 05.11.2018г.

Решение бр.08-5680/21 од 06.11.2018г.

Заклучок бр.25-5853/24 од 15.11.2018г.

Заклучок бр.08-5929/24 од 20.11.2018г.

Со почит,

Градоначалник
на Општина Велес

Изработил:
Контролирал:

ОДДЕЛЕНИЕ ЗА МОНИТОРИНГ НА КВАЛИТЕТ НА АМБИЕНТЕН ВОЗДУХ
СЕКТОР МАКЕДОНСКИ ИНФОРМАТИВЕН ЦЕНТАР ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА

Арх.бр.: 10-5357/2

Датум: 29-10-2019

✓ До: Општина Велес, Градоначалник

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА			
ОПШТИНА ВЕЛЕС			
Примено: 04.11.2019			
Орг.Един.	Број:	Предмет:	Вредност:
ОП-	3816/3		

Предмет: Мислење по однос на барање од Општина Велес

Почитувани,

Во врска со Вашето барање за мислење (Арх. бр.: 3816/1 од 04.10.2019 година), заведено од МЖСПП со Арх. Бр.: 10-5357/1 од 10.10.2019 година, во кое барате мислење во однос на поставување на мерни апарати или таканаречени сензори или пак паметни сензорски системи на територијата на Општина Велес, Ви го дадеме следното мислење:

Мерната мрежа на Министерството за животна средина и просторно планирање (МЖСПП), односно во Државниот автоматски мониторинг систем за квалитет на амбиентен воздух (ДАМСКАВ) е составена од мерни инструменти кои работат според Стандардни референтни методи за мерење на соодветните загадувачки супстанции, со спроведени тестови на одобрување (Type Approval tests and reports) од соодветни референтни лаборатории (најчесто од TUV), при што се задоволуваат критериумите за дозволена мерна неодреденост за часовни и годишни вредности во лабораториски услови и во услови на реални мерења, опишани во соодветните EN стандарди за референтни мерни методи.

За разлика од овие мерења кои се вршат со ДАМСКАВ, од страна на некои други оператори, кои вршат мерења со уреди кои популарно се наречени сензори (Low Cost Sensors), истите не може да се земат во предвид ниту за индикативни мерења заради нивната голема мерна несигурност. Индикативни мерења се сметаат оние кои имаат до 50 % мерна неодреденост. Може да се каже и дека ретки се тие сензори кои можат да имаат мерна неодреденост и до 75 %, а многу од нив не ни даваат информација за истото прашање, ниту пак како е таа пресметана, што е најзначајно во целиот процес на мерење.

Мерењата со мобилните сензори покажуваат доста нереални резултати. Една од причините е тоа што сензорите имаат висока вредност на граница на детекција и не може со сигурност да се земат во предвид измерените податоци. Редот на величина за мерење на ваквите мобилни системи од сензори за мерење

ОДДЕЛЕНИЕ ЗА МОНИТОРИНГ НА КВАЛИТЕТ НА АМБИЕНТЕН ВОЗДУХ
СЕКТОР МАКЕДОНСКИ ИНФОРМАТИВЕН ЦЕНТАР ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА

е ppm или милиграми на метар кубен – mg/m^3 , додека реалната концентрација на овие параметри е од ред на величина ppb односно микрограми на метар кубен – $\mu\text{g}/\text{m}^3$ заради што ваквите мобилни системи не може да ги детектираат вистинските концентрации.

Сензорите исто така имаат висока осетливост на промени на температурата и влажноста и кај нив се забележува взаемна реакција на слични типови на молекули со што постои проблем за да се разграничат различните загадувачки супстанции. Конверзиите од бројачите на честички во маса на РМ се базирани на теоретски модел и мерениот сигнал зависи од многу фактори, како што е самиот облик на микро честичката, бојата и густината, влажноста, индексот на рефлексција и т.н.

Истовремено се појавуваат и системи од сензори, или таканаречени Smart Systems, кои пак претставуваат мрежа од сензори поставени на различни локации, но најчесто во близина на некоја референтна мониторинг станица со мерни инструменти кои работат според референтни методи. Сензорите постојано комуницираат меѓусебе, но и со референтната станица, за да понатаму даваат резултати врз кои се врши корекција врз база на алгоритамски пресметки, односно податоците од вистинските мерења од сензорите се затворени во т.н. Black Box.

Од ова може да се заклучи дека податоците од овие мобилни сензори покажуваат нереални резултати. Овие претпоставки во мерењата не би требало да се земат во предвид доколку квалитетот и точноста на податокот е од примарна цел. Со тоа добиваме огромен збир од неточни податоци од извршени мерења со кои не можат да се изработуваат ниту плански документи, ниту пак истите можат да се репортираат како валидни податоци.

Со почит,

МИНИСТЕР
Naser Nuredini

Изработиле:

Љупчо Гроздановски, Советник

Игор Атанасов, Советник

Контролирал:

Анета Стефановска, Раководител на одделение

Одобрил:

Светлана Ѓорѓева, Раководител на сектор, МИЦЖС

Согласен:

Ана Петровска, Државен Секретар

Министерство за животна средина и просторно планирање
на Република Северна Македонија
Плоштад „Пресвета Богородица“ бр. 3, Скопје
Република Северна Македонија

Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit
hapësinor e Republikës së Maqedonisë së Veriut
Bul. "Presveta Bogorodica" nr. 3, Shkup
Republika e Maqedonisë së Veriut

Handwritten marks in the top right corner.

Handwritten text at the top of the page, possibly a header or title.

Handwritten text block below the header.

Handwritten text block, likely the beginning of a paragraph.

Handwritten text block, continuing the narrative or list.

Handwritten text block, possibly a list or detailed notes.

Handwritten text block, continuing the content.

Handwritten text or signature below the seal.

Handwritten text or signature below the seal.

Handwritten text or signature on the right side of the page.

Handwritten text at the bottom left of the page.

Handwritten text at the bottom right of the page.